

Crna Gora
Vlada Crne Gore

VIN. STA:

23.05/24

08-040/24-2742/5

CHNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	27. 5. 2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2/24-2
VEZA:	
EPA:	244 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Br: 08-040/24-2742/4

23. maj 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. maja 2024. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ANDREJ MILOVIĆ, ministar pravde i ALEKSANDAR BAKRAČ, državni sekretar u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

PREDLOG

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 1

U članu 17 stav 2 riječi: „drugim dokazima za koje se iz njih saznalo,“ zamjenjuju se riječima: „na dokazu koji je pribavljen uz pomoć tih dokaza.“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Dokaz koji je pribavljen ili izведен u skladu sa Statutom i Pravilima o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma može se koristiti u krivičnom postupku u Crnoj Gori pod uslovima pod kojima bi se mogao koristiti pred ovim tijelima, ako nije pribavljen na način iz stava 2 ovog člana.“

Član 2

U članu 22 stav 1 poslije tačke 9 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

„(10) **Međunarodni rezidualni mehanizam** je naziv za Međunarodni tribunal za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine i Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove.“

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavlјivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Zakonika o krivičnom postupku i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Potreba donošenja Predloga zakona o izmjeni i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, zasnovana je na više razloga.

Kao jedan od razloga za donošenje je dalje unapređenje i osavremenjavanje određenih postojećih rješenja, kao i rješavanje problema u praksi. Naime, ovim Predlogom zakona će se omogućiti pribavljanje dokaza relevantnih za donošenje odluka u predmetima u kojima postupa Specijalno državno tužilaštvo a koje dokaze uslijed protoka vremena od predmetnih događaja do danas ne može na drugačiji način pribaviti. Inteziviranje rada u predmetima ratnih zločina na teritoriji bivše SFRJ, u cilju utvrđivanja identiteta i krivičnog gonjenja učinilaca ovih krivičnih djela je jedan od prioriteta rada crnogorske državne tužilačke organizacije.

Imajući u vidu potrebe Specijalnog državnog tužilaštva kada je riječ o postupanju u predmetima ratnih zločina u cilju uspješne realizacije planiranih aktivnosti i efikasnog vođenja postupka u navedenim predmetima, kao i činjenicu da je uslijed protoka vremena nastupila smrt kod određenog broja očevidaca predmetnih događaja koji su svjedočili o istim, te da bi za svaki dalji, pa i kratak protok vremena mogao dovesti do neprocesuiranja učinilaca krivičnih djela, ovim Predlogom zakona omogućilo bi se da dokaz koji je izведен u skladu sa statutom i pravilima postupka i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma može koristiti u krivičnom postupku u Crnoj Gori.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVНОM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje propisi Evropske unije koji bi se morali uskladiti sa ovim Prijedlogom zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona kako bi se spriječilo uključivanje tzv. „plodova otrovnog drveta“, formulaciju „drugih dokaza za koje se iz njih saznao“ iz člana 17 stav 2 Zakonika trebalo je zamjeniti jasnjom formulacijom „dokazu koji je pribavljen uz pomoć tih dokaza.“, a u cilju nomotehničke preciznosti umjesto množine, termin „dokaz“ koristi se u jednini. Takođe, uvodi se nova odredba koja se odnosi na prihvatljivost dokaza koji su izvedeni pred Međunarodnim krivičnim sudom i Međunarodnim rezidualnim mehanizmom. Ovako definisan stav daje prostor za dodatnu kontrolu prihvatljivosti. Naime, predviđa se da se i ovi dokazi izričito podvrgavaju uslovima predviđenim u stavu 2 člana 17 ovog zakonika koji važe za sve dokaze izvedene pred domaćim pravosuđem. Iako bi i bez izričitog upućivanja ove vrste bilo

opravdano zaključiti da ni dokazi pribavljeni u okviru međunarodnih sudskeh tjela nisu izuzeti od testa saglasnosti s normama kojima se definiše zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zajemčenih Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava ili potvrđenim međunarodnim ugovorima, ovakvom odredbom se to dodatno naglašava.

Članom 2 Predloga zakona vrše se izmjene člana 22 ZKP-a na način da se definiše pojam Međunarodni rezidualni mehanizam. S tim u vezi Međunarodni rezidualni mehanizam je naziv za Međunarodni tribunal za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava na teritoriji bivše Jugoslavije nakon 1991. godine i Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove.

Članom 3 Predloga zakona predlaže se stupanje na snagu zakona narednog dana od dana objavlјivanja u „Službenom listu Crne Gore“ kako bi se što prije omogućila realizacija planiranih aktivnosti i efikasnost u vođenju postupka ratnih zločina, imajući u vidu činjenicu da je uslijed protoka vremena nastupila smrt kod određenog broja očevidaca predmetnih događaja koji su svjedočili o istim, te da bi za svaki dalji, pa i kratak protok vremena mogao dovesti do neprocesuiranja učinilaca krivičnih djela. Takođe, stupanjem na snagu ovog zakona doprinijeće ispunjenju privremenih mjerila u Pregovaračkim poglavljima 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i dobijanju Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR).

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Neophodno je da se zakon doneše po hitnom postupku kako bi se što prije omogućilo da se dokaz koji je pribavljen ili izведен u skladu sa Statutom i Pravilima o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma može koristiti u krivičnom postupku u Crnoj Gori, imajući u vidu realizaciju planiranih aktivnosti i efikasnost u vođenju postupka u navedenim predmetima, kao i činjenicu da je uslijed protoka vremena nastupila smrt kod određenog broja očevidaca predmetnih događaja koji su svjedočili o istim, te da bi za svaki dalji, pa i kratak protok vremena mogao dovesti do neprocesuiranja učinilaca krivičnih djela. Takođe, predlažemo da se ovaj zakon doneše po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju ispunjenja privremenih mjerila u Pregovaračkim poglavljima 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i za dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR).

PREGLED ODREDBI KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

KOJE SE MIJENJAJU

Slobodna ocjena dokaza i pravno nevaljani dokazi

Član 17

(1) Sud i državni tužilac postojanje ili nepostojanje činjenica, na kojima zasniva odluku, cijeni po svom slobodnom uvjerenju.

(2) Sudska odluka se ne može zasnivati na dokazima koji su pribavljeni povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda zajemčenih Ustavom ili potvrđenim međunarodnim ugovorima, ili na dokazima koji su pribavljeni povredama odredaba krivičnog postupka, kao i drugim dokazima za koje se iz njih saznalo, niti se takvi dokazi mogu koristiti u postupku.

Značenje izraza

Član 22

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakoniku imaju sljedeće značenje:

1) **osumnjičeni** je lice prema kome je nadležni državni organ preuzeo neku radnju zbog postojanja osnova sumnje da je učinilo krivično djelo, a u odnosu na koje još nije donesena naredba o sprovođenju istrage niti je podnesena neposredna optužnica;

2) **okriviljeni** je lice protiv koga je donesena naredba o sprovođenju istrage ili protiv koga je podignuta optužnica, optužni predlog ili privatna tužba ili lice protiv koga je pokrenut posebni postupak za primjenu mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi i obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi; izraz okriviljeni može se koristiti u krivičnom postupku kao opšti naziv za okriviljenog, optuženog i osuđenog;

3) **optuženi** je lice protiv koga je optužnica stupila na pravnu snagu;

4) **osuđeni** je lice za koje je pravosnažnom presudom ili pravosnažnim rješenjem o kažnjavanju utvrđeno da je krivo za određeno krivično djelo;

5) **oštećeni** je lice čije je kakvo lično ili imovinsko pravo krivičnim djelom povrijeđeno ili ugroženo;

6) **tužilac** je državni tužilac, privatni tužilac i oštećeni kao tužilac;

7) **stranka** je tužilac i okriviljeni;

8) **organizovani kriminal** podrazumijeva postojanje osnova sumnje da je krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna rezultat djelovanja tri ili više lica udruženih u kriminalnu organizaciju, odnosno kriminalnu grupu, čiji je cilj vršenje teških krivičnih djela, radi sticanja nezakonite dobiti ili moći, u slučaju kad su ispunjena najmanje tri od sljedećih uslova:

a) da je svaki član kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe imao unaprijed određeni ili očigledno odredivi zadatak ili ulogu;

b) da je djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe planirano na duže vrijeme ili za neograničeni vremenski period;

v) da se djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe zasniva na primjeni određenih pravila unutrašnje kontrole i discipline članova;

g) da se djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe planira i sprovodi u međunarodnim razmjerama;

d) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe primjenjuje nasilje ili zastrašivanje ili da postoji spremnost za njihovu primjenu;

- đ) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe koriste privredne ili poslovne strukture;
  - e) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe koristi pranje novca ili nezakonito stečene dobiti;
  - ž) da postoji uticaj kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe ili njenog dijela na političku vlast, sredstva javnog informisanja, zakonodavnu, izvršnu ili sudsku vlast ili na druge važne društvene ili ekonomске činioce;
- 9) najduža kazna zatvora je kazna zatvor od četrdeset godina.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 02-040/24-468/4

15. maja 2024. godine

Za: **Ministarstvo pravde**
Gospodinu Andreju Miloviću, ministru

Fisarnica MINISTARSTVO PRAVDE

Primljenio: 10.05.2024				
Org. jed.	Red. red. znak	Redni broj	Pričag	Vrijednost
01	040	24-3125/2		

Veza: Br: 01-040/24-3125/1 od 15. maja 2024. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku**

Poštovani gospodine Miloviću,

Na tekst **PREDLOGA ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da se radi o istovjetnom tekstu na koji je ovaj Sekretarijat dao mišljenje 21. marta 2024. godine (akt broj: 02-040/24-468/2).

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-3420/2

Podgorica, 17.05.2024. godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića 3, Podgorica

gospodinu, Andreju Miloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku

Veza: Vaš akt br. 01-040/24-3125/1 od 15.05.2024.

Poštovani gospodine Miloviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Izmjenama i dopunama omogućava se korišćenje dokaza koji su izvedeni u skladu sa statutom i pravilima postupka i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma, i isti će se koristiti u Crnoj Gori u krivičnom postupku, a u cilju krivičnog gonjenja učinilaca u predmetima ratnih zločina.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izvještaju o analizi uticaja propisa navedeno je da implementacija predmetnog Predloga zakona ne zahtijeva obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu navedno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku*.

S poštovanjem,

Kontakt osobe:

mr Ivana Radojičić, Direktorat za finansijski sistem i koordinaciju politika, ivana.radojicic@mif.gov.me;
Radmila Martinović, Direktorat za državni budžet radmila.martinovic@mif.gov.me.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo pravde
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o krivičnom postupku

1. Definisanje problema**Koje probleme treba da riješi predloženi akt?****Koji su uzroci problema?****Koje su posljedice problema?****Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?****Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Zakonika o krivičnom postupku i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Potreba donošenja Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku, zasnovana je na više razloga. Kao jedan od razloga za donošenje Predloga zakona je dalje unapređenje i osavremenjavanje određenih postojećih rješenja, kao i rješavanje problema u praksi. Predloženi akt treba da riješi problem Specijanog državnog tužilaštva koji je nastao zbog nemogućnosti pribavljanja dokaza u predmetima ratnih zločina protiv učinioца ovih krivičnih djela. Naime, ovim Predlogom zakona će se omogućiti pribavljanje dokaza relevantnih za donošenje odluka u predmetima u kojima postupa Specijalno državno tužilaštvo a koje dokaze uslijed protoka vremena od predmetnih događaja do danas ne može na drugačiji način pribaviti. Inteziviranje rada u predmetima ratnih zločina na teritoriji bivše SFRJ, u cilju utvrđivanja identiteta i krivičnog gonjenja učinilaca ovih krivičnih djela je jedan od prioriteta rada crnogorske državne tužilačke i organizacije. Imajući u vidu potrebe Specijalnog državnog tužilaštva kada je riječ o postupanju u predmetima ratnih zločina u cilju uspješne realizacije praniranih aktivnosti i efikasnog vođenja postupka u navedenim predmetima, kao i činjenicu da je uslijed protoka vremena nastupila smrt kod određenog broja očevidaca predmetnih događaja pred Međunarodnim krivičnim sudom i Međunarodnim rezidualnim mehanizmom. Ovako definisan stav daje prostor za dodatnu kontrolu prihvatljivosti. Naime, predviđa se da se i ovi dokazi izričito podvrgavaju uslovima predviđenim u stavu 2 člana 17 ovog zakonika koji važe za sve dokaze izvedene pred domaćim pravosuđem. Iako bi i bez izričitog upućivanja ove vrste bilo opravdano zaključiti da ni dokazi pribavljeni u okviru međunarodnih sudske tjela nisu izuzeti od testa saglasnosti s normama kojima se definiše zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zajemčenih Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava ili potvrđenim međunarodnim ugovorima, ovakvom odredbom se to dodatno naglašava.

Članom 2 Predloga zakona kako bi se spriječilo uključivanje tzv. „plodova otrovnog drveta“, formulaciju „drugi dokaza za koje se iz njih saznao“ iz člana 17 stav 2 Zakonika trebalo je zamjeniti jasnjom formulacijom „dokazu koji je pribavljen uz pomoć tih dokaza.“, a u cilju nomotehničke preciznosti umjesto množine, termin „dokaz“ koristi se u jednini. Takođe, uvodi se nova odredba koja se odnosi na prihvatljivost dokaza koji su izvedeni pred Međunarodnim krivičnim sudom i Međunarodnim rezidualnim mehanizmom. Ovako definisan stav daje prostor za dodatnu kontrolu prihvatljivosti. Naime, predviđa se da se i ovi dokazi izričito podvrgavaju uslovima predviđenim u stavu 2 člana 17 ovog zakonika koji važe za sve dokaze izvedene pred domaćim pravosuđem. Iako bi i bez izričitog upućivanja ove vrste bilo opravdano zaključiti da ni dokazi pribavljeni u okviru međunarodnih sudske tjela nisu izuzeti od testa saglasnosti s normama kojima se definiše zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zajemčenih Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava ili potvrđenim međunarodnim ugovorima, ovakvom odredbom se to dodatno naglašava.

Članom 2 Predloga zakona vrše se izmjene člana 22 ZKP-a na način da se definije pojam Međunarodni rezidualni mehanizam. S tim u vezi Međunarodni rezidualni mehanizam je naziv za Međunarodni tribunal za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava na teritoriji bivše Jugoslavije nakon 1991. godine i Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove. Uzroci i posljedice problema ogledaju se u nemogućnosti pribavljanja dokaza relevantnih za donošenje odluka u predmetima ratnih zločina.

Pod oštećenim subjektima mogu se smatrati svi građani, žrtve krivičnih djela u predmetima ratnih zločina, kao i porodice žrtava, na način što do sada nije bilo moguće procesuirati učinioce ovih krivičnih djela, zbog nemogućnosti pribavljanja dokaza uslijed protoka vremena od predmetnih događaja do danas u cilju utvrđivanja identiteta i krivičnog gonjenja učinilaca ovih krivičnih djela.

Bez izmjene i dopuna Zakonika o krivičnom postupku ("status quo" opcija) u krivičnom postupku bilo bi otežano ili gotovo nemoguće pribavljanje dokaza u predmetima ratnih zločina a rezultati u postupku i dalje bi bili ograničeni ili bi izostali. Na osnovu svega navedenog bilo je neophodno otkloniti definisane probleme izmenom zakonodavnog okvira.

2. Ciljevi**Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**

Navesti uskiadenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj koji se postiže predloženim Predlogom zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku jeste korišćenje dokaza koji su izvedeni u skladu sa statutom i pravilima postupka i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma, i isti će se koristiti u krivičnom postupku u Crnoj Gori a sve u cilju krivičnog gonjenja učinilaca u predmetima ratnih zločina. Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2023. godinu, predviđeno je utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopuni Zakonika o krivičnom postupku.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

U cilju stvaranja što boljeg zakonodavnog okvira donošenjem Zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku omogućiće se korišćenje dokaza koji su u skladu sa statutom i pravilima postupka i dokazima Međunarodnog krivičnog suda i Međunarodnog rezidualnog mehanizma, i isti će se koristiti u krivičnom postupku u Crnoj Gori a sve u cilju krivičnog gonjenja učinilaca krivičnih djela u predmetima ratnih zločina. Bez izmjene i dopuna Zakonika o krivičnom postupku ("status quo" opcija) u krivičnom postupku bilo bi otežano ili gotovo nemoguće pribavljanje dokaza u predmetima ratnih zločina uzimajući u obzir protok vremena predmetnih događaja do danas, a rezultati u postupku bi i dalje bili ograničeni ili bi izostali. Na osnovu svega navedenog bilo je neophodno otkloniti definisane probleme izmjenom zakonodavnog okvira. Smatramo da je jedina preferirana opcija koja bi na kvalitetan način uredila ovo pitanje jeste donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom. Neophodno je stvoriti kvalitetan pravni okvir kojim bi se na pravi način obezbijedili dokazi u cilju krivičnog gonjenja učinilaca krivičnih djela u predmetima ratnih zločina.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovaljnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Efekti predloženih izmjena i dopuna imajuće pozitivne uticaje na rješavanju predmeta krivičnih djela ratnih zločina. Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona iz budžeta Crne Gore nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Za implementaciju ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju ovog zakona nijesu neophodna finansijska sredstva koja su obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

Za implementaciju ovog zakona nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na Predlog ovog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopuni Zakonika o krivičnom postupku sastavljeno od predstavnika sudstva, državnog tužilaštva, Uprave policije, Kabineta potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju i Advokatske komore.

Radna grupa dobila je podršku nacionalnog i međunarodnog eksperta uz pomoć Programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici kroz Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku II, projekat „Unapređenje procesnih prava u pravosudnom sistemu Crne Gore”.

U skladu sa uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategije, Ministarstvo pravde je dalo na javnu raspravu 28. jula 2022. godine Nacrt zakona o izmjenama i dopuni dopuni Zakonika o krivičnom postupku. Javna rasprava trajala je 30 dana. Izvještaj dostavljamo u prilogu.

Izvještaj sa javne rasprave o Nacrtu zakona o izmjenama i dopuni Zakonika o krivičnom po (www.gov.me)

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjeri biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste broj pravosnažnih presuda u krivičnim postupcima.

Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde.

Podgorica, 15. maj 2024. godine

MINISTAR
Andrej Milović

Br: 04/4-907/24-1795/2

16. maj 2024.

Za: MINISTARSTVO PRAVDE
ministru Andreju Miloviću
Veza: Dopis br: 01-040/24-3125/1

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-040/24-3125/1 od 16. maja 2024. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku s pravnom tekovinom Evropske unije**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 20 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23, 102/23 i 113/23) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu pravde;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MP-IU/PZ/24/07
1. Naziv nacrta/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law amending the Criminal Procedure Code		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde		
- Sektor/odsjek	Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo/Direkcija za krivično zakonodavstvo		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinic generalna direktorica t. 407 203 , e. jelena.grdinic@mpa.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinic generalna direktorica t. 407 203 , e. jelena.grdinic@mpa.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva		
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 85 Saradnja u vezi sa nelegalnim drogama, član 86 Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
☒	ispunjava u potpunosti		
☐	djelimično ispunjava		
☐	ne ispunjava		
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjene obaveze koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2024-2027		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6			
UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal			

Actions, Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters,
Article 82, Paragraph 2

Potpuno usklađeno/fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU sa kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je /

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

/

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore je preveden na engleski jezik.

11.Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore Ministarstvo pravde je dobilo podršku dr Miodraga Majića, angažovanog uz pomoć UNDP-a.

Potpis / ovlašćeno lice obradivača propisa

Potpis / ministarka evropskih poslova

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrta/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj nacrta/predloga propisa na Vladi	izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja
MP-TU/PZ/24/07	MP-IU/PZ/24/07	
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka		
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore		
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku	
Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o kriminalnom postupku Crne Gore	Proposal for the Law amending the Criminal Procedure Code	
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije		
a)	b)	c)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije
		Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost
		Rok za postizanje potpune usklađenosti

Br: 01-040/22-7775/11

13. septembar 2022.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama
Zakonika o krivičnom postupku

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana

Način sprovođenje javne rasprave: Dostavljanjem sugestija, primjedbi i komentara u pisanim ili elektronskim oblicima u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave. U cilju obezbeđenja učešća relevantnih subjekata, Ministarstvo pravde je 29.08.2022. organizovalo Okrugli sto, za koji nije bilo zainteresovanih subjekata.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Bojan Božović, državni sekretar,
- Ivana Mašanović, načelnica Direkcije za krivično zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnositelj sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu komentar
1.	Milenka-Seka Žižić Sudija Vrhovnog suda Crne Gore	Smatram da uvođenjem novog člana 146a Zakona o krivičnom postupku pod nazivom „Stručno lice“, crnogorski krivičnoprocесни sistem, a naročito praksa nijesu adekvatni da u ovom trenutku usvoje jedan ovakav institut, a naročito imajući u vidu sva otvorena pitanja, kako u zakonodavstvu, tako i u praksi.	Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednakе uslove strankama i braniocu u pogledu

			<p>predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okriviljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okriviljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
2.	Goran Šćepanović Sudija Viši sud u Podgorici	<p>Smatram da odredba koja svakako ne bi doprinijela efikasnosti krivičnog postupka jeste uvođenje pojma stručnog lica iz člana 146a. Kao što je već poznato sud ne može sam odlučivati kada su u pitanju oblasti u kojima nema stručna znanja i u tim slučajevima je potrebna pomoć stručnih lica.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz</p>

			na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okriviljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okriviljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.
3.	Goran Šćepanović Sudija Viši sud u Podgorici	Sugerisano da se razmotre i izmjene koje bi omogućavale ubrzavanje glavnog pretresa.	Predlog se prihvata. Ministarstvo pravde će razmotriti navedenu sugestiju.
4.	Nikola Božović Sudski vještak iz oblasti hemije	Propisivanje novog člana, koji bi nosio naziv: "reprezentativno uzorkovanje".	Predlog se ne prihvata. Materija će biti regulisana posebnim propisom.
5.	Nikola Božović Sudski vještak iz oblasti hemije	Predlažem izmjenu člana 269a ZKP-a, da se omogući reprezentativno uzorkovanje dokaznog materijala shodno postavljenim uputstvima UN-a ili ENFSI.	Predlog se ne prihvata. Materija će biti regulisana posebnim propisom.
6.	Udruženje sudskih vještaka Crne Gore	Predlažemo izmjenu člana 146a tako što će se brisati dio „može biti i“, a umjesto toga staviti „je“, na način da ovaj stav glasi „Stručno lice je vještak koji je upisan u registar sudske vještak“. Takođe, smatramo da je u članu 269a stav 4, „stručno lice“ izjednačeno sa pojmom sudski vještak, kao i da čl. 42, 45, 46, 47, 48 i 49 propisuju procesne radnje stručnih lica i procesne odgovornosti.	Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove

			<p>strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
7.	Lidija Vukićević Državni tužilac	<p>Saglasna sam sa sugestijama sudske Milenke Žižić datim na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku, u vezi sa uvođenjem novog člana 146a ZKP-a.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili</p>

			<p>nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
8.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	<p>Odredbom člana 268 ZKP-a predviđeno je da:</p> <p>(3) Sudija za istragu će, u prisustvu državnog tužioca, saslušati lice iz stava 1 ovog člana o svim okolnostima od značaja za donošenje odluke o određivanju pritvora i odmah poslije saslušanja, a najkasnije u roku od 24 časa od kad mu je to lice dovedeno, odlučiti da li će odrediti pritvor ili odbiti predlog za određivanje pritvora.</p> <p>Ovdje se u praksi postavilo pitanje kakav je status okrivljenog u periodu od ovih 24 časa?</p>	<p>Sugestija se prihvata. Ministarstvo pravde će razmotriti navedenu sugestiju.</p>
9.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	<p>Odredba člana 279 ZKP-a, kojom je regulisano određivanje pritvora u istrazi rok od 24 časa uopšte ne postoji, već je sudija za istragu, ako je donijeta naredba o sprovođenju istrage dužan da sasluša okrivljenog i doneše odluku o pritvoru do isteka zadržavanja.</p> <p>Ova odredba u praksi je napravila puno problema, jer u situacijama kada je donijeta naredba i kada se podnosi predlog za određivanje pritvora, a privodi se desetak okrivljenih, sudija za istragu nije u mogućnosti da sva ta lica sasluša, odmah doneše odluku i istu napiše u roku zadržavanja. Takođe navodim primjer da je moja poslednja odluka o određivanju pritvora imala 60 stranica i nije realno očekivati da se isto može</p>	<p>Sugestija se ne prihvata.</p>

		završiti u tako kratkom vremenskom periodu.	
10.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	Predlažem izmjenu člana 417 ZKP-a, smatram da bi trebalo propisati da se rješenja mogu samo jednom ukidati, čime bi se i ova faza postupka učinila efikasnijom i pravni stavovi drugostepenih sudova bi se lakše implementirali kroz meritorne odluke neposredno višeg suda i davali jasnu praksu za buduće postupanje.	Predlog se prihvata.
11.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	Članom 257a ZKP-a, predviđeno je da se na osnovu naredbe sudske za istragu može pribaviti podaci o telefonskim komunikacijama (bez sadržine komunikacije), ako postoje osnovi sumnje da je vlasnik ili korisnik telekomunikacionog sredstva izvršio krivično djelo. U stavu 3 ovog člana je predviđeno da ova naredba mora sadržati preciznije podatke o telefonskom broju, IMEI broju, e-mail adresi i sl. Smatram da bi zakon morao ovu situaciju regulisati i dati mogućnost da se kroz dozvoljavanje pribavljanje listinga komunikacija određenog baznog područja i bez preciziranja konkretnih podataka o elektroskom sredstvu, pribave podaci o eventualnom izvršiocu i da taj interes pretežniji u odnosu na potrebu zaštite privatnosti komunikacija, uz ograničenje da se ovakvi dokazi mogu pribavljati samo za najteža krivična djela i uz restriktivni vemenski okvir za koji se takvi podaci traže, čime bi se zadiranje u privatnost svelo na minimum.	Predlog se ne prihvata. Polazeći od člana 42 Ustava Crne Gore, bez odgovarajuće odluke suda, ne postoji pravo na dobijanje podataka iz sfere privatnih komunikacija, od telekomunikacionih operatora o korisnicima njihovih usluga - protiv kojih nijesu određene mjere tajnog nadzora ("treća lica"), o obavljenoj komunikaciji i vremenu uspostavljanja veze, jer i ti podaci predstavljaju integralni element zaštićene tajnosti komunikacije putem telefona.
12.	Doc.dr Valentina Smolović Defektolog- specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog- specijalni pedagog	U članu 10 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku Crne Gore dodaje se novi član 65c ZKPCG koji se odnosi u potpunosti na Stručne službe formirane prije skoro 10 godina u dva Viša suda u Podgorici i Bijelom Polju i VDT u Crnoj Gori. Naime, nejasno je i nerazumljivo o kojim se Stručnim službama radi	Predlog se ne prihvata. Kada je riječ o podršci, nepostojanje nacionalne službe za podršku žrtvama ima za posljedicu da one često ne mogu da dobiju sveobuhvatnu pomoć, prilagođenu njihovim potrebama u najranijim fazama postupka. Postojanje specijalizovanih službi

		<p>jer je član 65c st. 1, 2 i 3 u potpunosti identičan sa članom 46 st. 2, 3 i 4 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku osim u dijelu čl. 65c u st. 1 ZKP-a - gdje piše da se Stručne službe obrazuju u Višim državnim tužilaštima.</p>	<p>od suštinskog je značaja za efikasnu i efektivnu zaštitu prava žrtava. U sistemima u kojima ne postoje ovakve službe i organizacija, žrtve nisu spremne da prijave krivično djelo i aktivno učestvuju u krivičnim postupcima, čime njihova procesna prava postaju „teorijska i iluzorna.</p>
13.	Doc.dr Valentina Smolović Defektolog-specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog-specijalni pedagog	<p>U članu 10 nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku, u članu 65c stav 2 ZKP-a, glasi da poslove u Stručnoj službi obavljaju stručna lica različitih specijalističkih profila (socijalni radnici, psiholozi i sl...).</p> <p>Neophodno je da poslije riječi socijalni radnici, psiholozi dodati riječi: defektolozi - specijalni pedagozi.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>
14.	Doc.dr Valentina Smolović Defektolog-specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog-specijalni pedagog	<p>Član 146a stav 2 potrebno je izbrisati jer stvara konfuziju i komplikaciju tokom postupka.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala</p>

			odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okriviljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrat i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okriviljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.
15.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>Članom 31 nacrtu zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku koji se mijenja važeći član 266 ZKP- a, smatramo da će se predložena izmjena negativno odnositi na budžet, o čemu se mora voditi računa posebno u uslovima finansijske krize u svjetskim razmjerama, o kojim finansijskim efektima predloženog zakona se očigledno nije mnogo vodilo računa.</p> <p>Takođe, predloženim izmjenama se oduzima povjerenje zakonodavca u postupanje državnog tužioca u situaciji kada sam osumnjičeni izabere da ne uzme branioca, a nisu ispunjeni uslovi za obaveznu odbranu.</p> <p>Zaključuje se da državni tužilac mora biti servis osumnjičenom da angažuje branioca, iako branioca mogu angažovati i druga lica koja su navedena u zakonu. Pored toga ovakva norma člana 31, vodi nepotrebnom odlaganju i odugovlačenju postupka u prvih 24 časa, koja su od velike važnosti kako za policiju, tako i za državnog tužioca u cilju obezbjeđenja dokaza i drugih neodložnih radnji.</p>	Predlog se djelimično prihvata.
16.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>Uvođenjem novog člana 146a ZKP-a., sa aspekta da se takva mogućnost daje samo odbrani, a ne i tužiocu je problematična. Prema tome, zakonodavac uvodi</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava:</p>

		<p>“nejednakost oružja”, dajući odbrani pravo na stručno lice, a tužiocu ga oduzima.</p> <p>Uvođenjem ovog instituta, kao i nejasnim određenjem ko može biti stručno lice, jer iz propisanih odredbi to može biti bilo koje lice sa određenim stručnim znanjem, pa i ako nije na listi vještaka, a može biti i vještak, te da se isti pojavljuje na glavnom pretresu kada se određuje vještačenje, je u suprotnosti sa dosadašnjom praksom rada sudova i državnih tužilaštava, koja u većini slučajeva vrše vještačenja u postupku istrage ili izviđaja.</p>	<p>da sam ispituje ili zahtjeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednakе uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
17.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	U prelaznim odredbama, odredbe koje se odnose na stručnu službu za podršku žrtvama primjenjivati će se tek nakon godinu dana od stupanja na snagu zakona. Mišljenja smo da je taj rok, kao i rok od 9 mjeseci za donošenje podzakonskih akata dug.	Predlog se ne prihvata. U cilju donošenja podzakonskih akata i uspostavljanja Stručnih službi, što podrazumijeva i ljudske i tehničke kapacitete, smatramo da su rokovi primjereni.
18.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	Smatramo da je ZKP trebalo mijenjati u pogledu pretresa mobilnih telefona koji se za sada obavlja prema pravilima za pretres	Predlog se ne prihvata.

		<p>stana. Mobilni telefon je uređaj koji se ne može "pretresti" kao stan, u prisustvu dva svjedoka. Prvo, svjedoci su osobe koje nemaju stručna znanja oz oblasti informatike i nejasno je koji je smisao njihovog prisustva pretresu telefona. Drugo, pretres telefona se nekada obavlja satima i danima, u slučajevima kada imalac telefona ne daje njegovu šifru, kada se čeka na ažuriranje softvera kako bi se "provalila" šifra. Dakle, smatramo da pretres telefona treba urediti prema posebnim pravilima.</p>	
19.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>U dijelu odredbi o mjerama tajnog nadzora, član 157 stav 4 ZKP-a, smatramo neosnovanim da se samo jedna vrsta mjera tajnog nadzora može odrediti prema predmetu krivičnog djela, u slučaju kada je nepoznat učinilac.</p> <p>Osim toga, smatramo da treba preciznije urediti odluku instaciono višeg tužioca u slučaju postupanja po pritužbi na rješenje o odbacivanju krivične prijave.</p> <p>Cijeneći sve odredbe predloženog zakona, ne može se otrgnuti utisku da su zakonom uvažene sugestije suda i odbrane, a da je tužiocu dato čak manje prava nego što je do sada imao, te se najavljenim izmjenama dovodi u pitanje objektivitet tužilačke istrage, dok naprotiv, mišljenja smo da je upravo tužilačka istraga dala više nego dobre rezultate, kako u pogledu dužine trajanja tako i u kvalitetu i objektivnom i zakonitom sprovođenju iste.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U odnosu na predlog za izmjenu člana 157 stav 4, predlog se ne prihvata iz razloga što je tajno praćenje i video i audio snimanje lica i predmeta jedina mjera koja se može odrediti samo prema predmetu jer je identitet učinioца krivičnog djela nepoznat.</p>
20.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu u članu 268 stav 6 ZKP-a, koja glasi:</p> <p>"Kad je lice lišeno slobode dovedeno državnom tužiocu, to lice ima pravo na zdravstveni pregled od strane doktora medicine kad to zatraži ili kada to zatraže njegov branilac, član njegove porodice, lice sa kojim živi u vanbračnoj zajednici ili partner u zajednici lica</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>

		<p>istog pola. Državni tužilac je dužan da naloži zdravstveni pregled lica lišenog slobode kada postoje indicije da je ono pretrpjelo zlostavljanje. Izvještaj o obavljenom zdravstvenom pregledu prilaže se spisima predmeta.”</p> <p>Takođe, dodaje se novi stav 7, koji glasi:</p> <p>“Sudija za istragu je dužan da naloži zdravstveni pregled lica kom se određuje pritvor kada postoje indicije da je ono pretrpjelo zlostavljanje.”</p>	
21.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se vrati ranije zakonsko rješenje, koje je glasilo ovako:</p> <p>(1) Optužnica se dostavlja vijeću iz člana 24 stav 7 ovog zakonika radi kontrole i potvrđivanja.</p> <p>(2) Kad vijeće utvrdi da postoje greške ili nedostaci u optužnici iz člana 292 ovog zakonika ili u samom postupku ili je potrebno bolje razjašnjenje stanja stvari da bi se ispitala osnovanost optužnice vratitiće optužnicu da se zapaženi nedostaci otklone ili da se istraga dopuni, odnosno sprovede. Tužilac je dužan da, u roku od tri dana od dana kad mu je saopštena odluka vijeća, podnese ispravljenu optužnicu ili da u roku od dva mjeseca dopuni istragu ili je sprovede. Iz opravdanih razloga, na zahtjev tužioca, ovaj rok se može produžiti. Ako državni tužilac propusti rok, dužan je da o razlozima propuštanja obavijesti višeg državnog tužioca. Ako oštećeni kao tužilac propusti pomenuti rok, smatraće se da je odustao od gonjenja i postupak će se obustaviti.</p> <p>(3) Ako je potrebno bolje razjašnjenje stvari da bi se ispitala osnovanost optužnice oštećenog kao tužioca, vijeće će optužnicu dostaviti sudiji za istragu da u roku</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U cilju da se postupak za potvrđivanje optužnice bespotrebno ne odugovlači, članom 34 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 293 ZKP-a koja se odnosi na kontrolu i potvrđivanje optužnice. Naime, imajući u vidu da se o pravnoj valjanosti optužnice odlučuje sud, data je obaveza na strani suda da po prijemu optužnice istu dostavi okrivljenom i braniocu koji se mogu o istoj pisano izjasniti. Odredbe o ročištu brišu se. Nakon protoka rokova, odnosno dostavljanja izjašnjenja, sud donosi rješenje o potvrđivanju optužnice u slučaju da su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi. Okrivljeni i branilac imaju pravo žalbe na rješenje o potvrđivanju optužnice. Pravosnažnošću rješenja o potvrđivanju optužnica stupa na pravnu snagu.</p>

		<p>od dva mjeseca preduzme određene dokazne radnje.</p> <p>(4) Ako vijeće utvrdi da je za krivično djelo koje je predmet optužbe nadležan drugi sud, oglasiće nenađežnim sud kojem je podnesena optužnica i po pravosnažnosti rješenja uputiće predmet nadležnom sudu.</p> <p>(5) Ako vijeće utvrди da se u spisima nalaze zapisnici ili obavještenja iz člana 211 ovog zakonika, donijeće rješenje o njihovom izdvajaju iz spisa. Protiv ovog rješenja dozvoljena je posebna žalba o kojoj odlučuje vijeće neposredno višeg suda. Po pravosnažnosti rješenja, predsjednik vijeća iz člana 24 stav 7 ovog zakonika obezbijediće da se izdvojeni zapisnici i obavještenja zatvore u poseban omot i predaju sudiji za istragu radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa. Izdvojeni zapisnici i obavještenja se ne mogu razgledati niti se mogu koristiti u krivičnom postupku.</p>	
22.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se ponovo uvede ranije zakonsko rješenje prema kome se sporazum o priznanju krivice može zaključiti za jedno krivično djelo ili za krivična djela u sticaju za koja je propisana kazna zatvora do deset godina, do utvrđivanja objektivne potrebe i uslova za primjenu ovog instituta na sva krivična djela bez obzira na visinu zaprijećene kazne.</p> <p>Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Sporazum o priznanju krivice ne može se zaključiti sa okrivljenim koji se tereti za krivično djelo iz čl. 401 i 401a Krivičnog zakonika Crne Gore.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Crnogorski model sporazuma o priznanju krivice, kako je propisan u zakonu, odiše evropskim vrijednostima, ne samo po pitanju poštovanja kontinentalne evropske tradicije uređenja krivičnog postupka, nego i propisivanja garancija zaštite okrivljenih i žrtava krivičnih djela. Ipak, postoje pojedini segmenti u postupku koji traže dodatno usaglašavanje sa aktuelnim standardima razvijenim najviše u pravu Savjeta Evrope i praksi Evropskog suda za ljudska prava. S tim u vezi, a imajući u vidu ranjive kategorije kada govorimo o pojedinim krivičnim djelima, izvršene su izmjene odredbi ZKP-a kojima se reguliše Sporazum o priznanju krivice.</p>

23.	Akcija za ljudska prava (HRA)	Predlažemo da se u članu 50 ZKP-a, poslije stava 1 dodaje novi stav 2, koji glasi: "Državni tužilac je dužan da obrazloži odluku o odustanku od optužbe i dostavi je sudu i strankama."	Predlog se prihvata.
24.	Akcija za ljudska prava (HRA)	Predlažemo da se u članu 72 stav 2 ZKP-a, mijenja tako što se riječi "mu se predoči sadržina krivične prijave" mijenjaju u riječi "da pročita krivičnu prijavu", tako da stav 2 glasi: „Prije prvog saslušanja osumnjičenog, branilac ima pravo da pročita krivičnu prijavu.“	Predlog se prihvata.
25.	Akcija za ljudska prava (HRA)	U članu 83 stav 1 se mijenja brisanjem riječi: "ili izvršenja odluke o pritvoru ili dovođenju okrivljenog ili drugog lica ili radi lišenja slobode učinioča krivičnog djela koji je u bjekstvu ili lica za kojim je raspisana potjernica". Imajući u vidu naslov člana 83, preciziranje da se javne prostorije mogu pretresati bez naredbe suda propisati u posebnom članu, koji će se odnositi na javne prostorije, a ne na tudi stan.	Predlog se ne prihvata. Član 83 ne odstupa od člana 41 Ustava Crne Gore.
26.	Akcija za ljudska prava (HRA)	Predlažemo da se poslije člana 153 dodaje novi član 153a, pod nazivom: "Obavezno psihijatrijsko vještačenje", koje glasi: „U slučaju sumnje da je nad okrivljenim ili oštećenim izvršeno krivično djelo iz člana 166, 166a i 167 Krivičnog zakonika Crne Gore, psihijatrijsko vještačenje je obavezno.“	Predlog se ne prihvata. Zakonik o krivičnom postupku u članu 137 propisuje da vještačenje određuje organ koji vodi postupak pisanom naredbom koja mora da sadrži: zadatki i obim vještačenja, rok za podnošenje pisanog nalaza i mišljenja i određivanje lica koje će izvršiti vještačenje a koje je upisano u Registar sudskih vještaka ili Registar pravnih lica za vršenje vještačenja. Razmatrajući odredbe Zakonika kojim se uređuje oblast vještačenja, preciznije član 153, ovim članom uređuje se psihijatrijsko vještačenje okrivljenog, ali se ono može

			odnositi i na oštećenog i svjedoček. U tom slučaju važe opšta pravila o vještačenju.
27.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 156 stav 2 ZKP-a, brišu riječi: "i ako su fotografija, odnosno snimak napravljeni uz prečutnu ili izričitu saglasnost o sumnjičenog, odnosno okrivljenog kad se on ili njegov glas nalaze na fotografiji, odnosno snimku."</p> <p>Stavovi 3, 4 i 5 se brišu.</p> <p>Dodaje se novi stav 3 i glasi:</p> <p>„Ako je na snimku dijete, snimak će se reproducirati izmjenom lika i glasa djeteta, ako je to potrebno radi zaštite interesa djeteta, vodeći pritom računa o interesima postupka u cjelini.“</p> <p>Dosadašnji stavovi 6 i 7, postaju stavovi 4 i 5, a iz njih se brišu riječi "Kad su fotografije ili audio, odnosno audiovizuelni snimci nastali u skladu sa st. 1 do 5 ovog člana".</p> <p>Stav 8 ostaje neizmjenjen i postaje stav 6.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Prihvata se dodavanje novog stava u odnosu na postupanje kada se na snimku/cima nalazi dijete.</p> <p>U ostalom dijelu predlog se ne prihvata. Da bi se određena fotografija, odnosno zvučni i video snimak, koji se ne odnosi na registrovanje određene dokazne radnje mogli koristiti kao dokaz, potrebno je ispunjenje sledećih kumulativnih uslova: a) ako je utvrđena autentičnost tih materijalnih dokaza, kao posebnih oblika nosilaca zvučnih ili video informacija; b) ukoliko je isključena mogućnost fotomontaže ili videomontaže, kao i ako su isključni drugi oblici falsifikovanja fotografija i snimaka; te c) ukoliko je snimak napravljen uz prečutnu ili izričitu saglasnost osumnjičenog, odnosno okrivljenog, kada se njegov lik ili njegov glas nalaze na fotografiji, odnosno snimku.</p> <p>Prečutna saglasnost okrivljenog, odnosno osumnjičenog za pravljanje fotografije ili snimaka, postoji uvijek dada se on nije izričito protivio fotografisanju, odnosno snimanju.</p> <p>Posebno su značajne fotografije, audio i video snimci koji su nastali kao vid određenih opštih bezbjednosnih mjer, na mjestima koja se po pravilu, moraju posebno obezbjeđivati radi zaštite ljudi i imovine, a naročito zbog opasnosti zbog terorističkih napada, kao što je slučaj sa aerodromima, željezničkim stanicama, metro stanicama, bankama itd. Takve fotografije ili snimci uvijek mogu poslužiti kao dokaz, jer je to sa</p>

			jedne strane, opravdano potrebom zaštite takvih objekata, ali to važi i za određene otvorene površine, kada se snimaju ili se mogu snimati, pa tu nema govora o povredi prava na privatnost.
28.	Akcija za ljudska prava (HRA)	U članu 159 stav 5 ZKP-a, mijenja se i glasi: „Na osnovu naredbe sudije za istragu mjere iz člana 157 stav 1 i stav 2 tač. 3 do 6 ovog zakonika, mogu trajati do četiri mjeseca. Iz opravdanih razloga, navedene mjere se mogu produžavati prema istom licu i za isto krivično djelo najduže do 8 mjeseci od donošenja prve naredbe za određivanje mjera tajnog nadzora. Izvršenje mjera će se naredbom prekinuti kad prestanu razlozi za njihovu primjenu. Mjere čije je izvršenje prekinuto mogu se iz opravdanih razloga nastaviti prema istom licu i za isto krivično djelona osnovu naredbe. U maksimalni rok trajanja mjere računa se i vrijeme prekida izvršenja mjere. Nakon proteka rokova iz ovog stava, ne može se nastaviti izvršenje, niti nova mjera odrediti za isto krivično djelo i prema istom izvršiocu. Predlog za preduzimanje mjere iz člana 157 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakonika može se odnositi samo na jedan simulirani akt, a svaki naredni predlog za preduzimanje ove mjere protiv istog lica mora sadržati razloge koji opravdavaju ponovno preduzimanje ove mjere.”	Predlog se ne prihvata. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku iz 2015. godine, izvršene su određene izmjene u odnosu na nadležnost za određivanje i trajanje mjera tajnog nadzora koje je propisano članom 159 zakonika. Imajući u vidu da je dotadašnja dužina trajanja mjera tajnog nadzora značajno otežavala prikupljanje dokaza i podataka o krivičnom djelu i učiniocu, te da su postojale preporuke eksperata u ovom pravcu, izvršena je izmjena na način da se one sada, pored toga što mogu trajati do 4 mjeseca, mogu produžavati prema istog licu i za isto krivično djelo najduže do 18 mjeseci od donošenja prve naredbe za njihovo određivanje. Nadalje, njihovo izvršenje se prekida kada prestanu razlozi za izvršenje, dok se sa druge strane takve prekinute mjere mogu iz opravdanih razloga nastaviti prema istom licu i za isto krivično djelo. Ono što je jasno propisano ovim stavom jeste da se, nakon proteka rokova za trajanje mjera, ne može nastaviti izvršenje niti se može odrediti nova mjera prema istom licu i za isto krivično djelo i da se u maksimalno trajanje mjere računa vrijeme prekida izvršenja mjere.
29.	Akcija za ljudska prava (HRA)	Predlažemo da se u članu 178 Zakona stav 1 mijenja tako što se riječ „će“ mijenja u riječ „može“, tako da stav 1 glasi: “U toku istrage, sudija za istragu može ukinuti pritvor na predlog državnog tužioca”.	Predlog se ne prihvata. Predlog državnog tužioca za ukidanje pritvora povlači obavezno ukidanje pritvora, a o predlogu okrivljenog i njegov branioca za ukidanje pritvora odlučuje sudija za istragu. Sudija

			za istragu po službenoj dužnosti ne određuje pritvor, već na predlog državnog tužilaštva, te odsustvo predloga za produženje pritvora uzrokuje prestanak mjere pritvora istekom roka određenog prethodnim rješenjem.
30.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 203b stav 2 ZKP-a, nakon "iz stava 1 ovog člana", dodaju se riječi "sa obrazloženjem", a briše se rečenica: "Lica iz člana 203a ovog zakonika nemaju pravo na uvid u razloge državnog tužioca kojim odbija zahtjev za uvid u spise predmeta".</p> <p>Takođe, dodaje se novi stav 3 koji glasi:</p> <p>Odluka sudije za istragu kojom se odbija prigovor lica iz čl. 203a dostaviće se tim licima i državnom tužilaštvu obrazložena.</p> <p>Dosadašnji stav 3, postaje stav 4.</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Član 203b predstavlja izuzetak od 203a kojim se propisuje mogućnost da se u izviđaju i istrazi može uskratiti pravo na uvid u dio spisa predmeta i to iz razloga da ako bi time bila ugrožena svrha istrage, nacionalna bezbjednost i zaštita svjedoka, što u daljem postupku ne smije ugroziti pravo na odbranu.</p>
31.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se dodaje novi stav 7 u član 230 ZKP-a, koji glasi:</p> <p>„Ako zahtjev za naknadu nužnih izdataka i nagrade iz stava 1 ovog člana ne bude usvojen ili sud o njemu ne donese odluku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, okrivljeni i branilac imaju pravo da potraživanja ostvaruju u parničnom postupku protiv Crne Gore.“</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Zahtjev za naknadu nužnih izdataka i nagrade može biti preuranjen.</p>
32.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 257 dodaje se novi stav 3 koji glasi:</p> <p>"Policija je dužna da zabilježi, uređajem za audiovizuelno snimanje, svako prikupljanje obavještenja od građana, kao i svako drugo uzimanje izjave ili ispitivanje građana u bilo kom svojstvu i ovi snimci se prilažu zapisniku, odnosno službenoj zabilješci."</p> <p>Dosadašnji stavovi 3 i 4 postaju stavovi 4 i 5.</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Zakonik o krivičnom postupku već sadrži odredbe koje se odnose na audiovizuelno snimanje kada su u pitanju radnje policije.</p>
33.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 264 stav 3 mijenja se i glasi:</p> <p>"U slučaju da lice lišeno slobode ne bude sprovedeno državnom</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Zakonik o krivičnom postupku već sadrži odredbe.</p>

		tužiocu u roku od 6 časova od časa lišenja slobode, policija je dužna da to lice pusti na slobodu odmah".	
34.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 267 predlažemo sljedeće izmjene:</p> <p>U stavu 1 riječi "a najduže 72 časa", mijenjaju se riječima "a najduže 48 časova" i dodaje se nova rečenica: „Izuzetno, na predlog državnog tužioca, sudija za istragu može produžiti zadržavanje za dodatnih 36 časova ako je to nužno radi prikupljanja dokaza za krivično djelo zbog koga je uhapšen, a koje je k.d. organizovanog kriminala.“ U stavu 3, predlažemo da se ne propisuje rok za izjavljivanje žalbe na rješenje o zadržavanju ili da taj rok bude 24h.“</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku iz 2015. godine produženo je vrijeme zadržavanja osumnjičenog liшенog slobode od strane državnog tužioca sa 48 na 72 sata, iz kojeg razloga je u stavu 3 precizirano da osumnjičeni i njegov branilac mogu izjaviti žalbu protiv rješenja o zadržavanju u roku od 8 časova od časa prijema rješenja (član 267).</p>
35.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 302 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>2) "Kad je sporazum o priznanju krivice podnesen prije podizanja optužnice, odnosno podnošenja optužnog predloga ili privatne tužbe o njemu odlučuje vijeće iz člana 24 stav 7 ovog zakonika."</p> <p>Stav 3 mijenja se i glasi:</p> <p>3) "Kad je sporazum o priznanju krivice podnesen nakon podizanja optužnice, odnosno podnošenja optužnog predloga ili privatne tužbe o njemu odlučuje vijeće, odnosno sudija pojedinac iz člana 24 stav 2 ovog zakonika."</p>	Predlog se ne prihvata. <p>Crnogorski model sporazuma o priznanju krivice, kako je propisan u zakonu, odiše evropskim vrijednostima, ne samo po pitanju poštovanja kontinentalne evropske tradicije uređenja krivičnog postupka, nego i propisivanja garancija zaštite okrivljenih i žrtava krivičnih djela. Ipak, postoje pojedini segmenti u postupku koji traže dodatno usaglašavanje sa aktuelnim standardima razvijenim najviše u pravu Savjeta Evrope i praksi Evropskog suda za ljudska prava. S tim u vezi, a imajući u vidu ranjive kategorije kada govorimo o pojedinim krivičnim djelima, izvršene su izmjene odredbi ZKP-a kojima se reguliše Sporazum o priznanju krivice.</p>

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 13. septembar 2022.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije: Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku	
	oblast	podoblast
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	III. PRAVOSUĐE	
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
Ključni termini - eurovok deskriptori	Uredba, Evropski sud, ljudska prava	